

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

- **Laatimispäivä:** 08.10.2012
- **1.1 Tuotetunniste**
- **Kauppanimike:** *SR20 Support*
- **1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

· **Aineen / valmisteiden käyttö** Liukenava erotusmateriaali

· **1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**

· **Valmistaja / Toimittaja:**

Stratasys, Inc.

7665 Commerce Way

Eden Prairie, MN 55344

USA

Tel +1 952 937 3000

Fax +1 952 937 0070

For information in Europe contact:

C.S.B. GmbH

Düsseldorfer Straße 113

D-47809 Krefeld

Germany

Tel.: +49-2151-6520860

Fax: +49-2151-6520869

E-Mail: info@csb-online.de

- **Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaavan toimivaltaisen henkilön sähköpostiosoite** *sdb@csb-online.de*
- **Tietoja antaa:** Osasto tuoteturvallisuus
- **1.4 Häätöpuhelinumero:** Niin kuin edellä tai läheisin myrkytystietokeskus.

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

- **2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
- **Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

GHS09 ympäristö

Aquatic Chronic 2 H411 Myrkyllistä vesieläimille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

- **Luokitus direktiivin 67/548/EY tai direktiivin 1999/45/EY mukaisesti**

N; Ympäristölle vaarallinen

R51/53: Myrkyllistä vesieläimille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

- **Luokitusjärjestelmä:**

Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

- **2.2 Merkinnät**

- **Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.

- **Varoitukset**

GHS09

- **Huomiosana tarpeeton**
- **Vaaralausekkeet**
H411 Myrkyllistä vesieläimille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
- **Turvalausekkeet**
P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön.

(jatkuu sivulla 2)

FI

Kauppanimike: SR20 Support

(jatkuu sivulla 1)

P391 Valumat on kerättävä.

P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

- **2.3 Muut vaarat**
- **PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- **PBT:** Ei voida käyttää.
- **vPvB:** Ei voida käyttää.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

- **3.2 Kemialliset ominaisuudet: Seokset**
- **Selostus:** Polymeeri

- **Sisältää vaarallisia aineita:**

CAS: 115-86-6	trifenyylifosfaatti	2,5-10%
EINECS: 204-112-2	 N R50/53	
	 Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Acute Tox. 4, H302	

- **Muita aineita:** Termoplastinen akrylikopolymeeri

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

- **4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**
- **Yleisohjeet:** Aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava.
- **hengitettyä:** Huolehdittava raittiin ilman saannista. Oireiden esiintyessä pyydettyä lääkärin apua.
- **ihokosketuksessa:**
 Pestävä paljon vedellä ja saippualla.
 Käännyttävä lääkärin puoleen, mikäli iho on jatkuvasti ärsyyntynyt.
 Ihonkohdat, jotka ovat joutuneet kosketuksiin sulaneen tuotteen kanssa huuhdotaan nopeasti kylmällä vedellä.
 Jähmettynyttä ainetta ei vedetä pois iholta.
 Käännyttävä heti lääkärin puoleen.
- **aineen päästyä silmiin:**
 Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja. Oireiden kestäessä käännyttävä lääkärin puoleen.
- **nieltyä:**
 Huuhdotaan suu ja juotetaan runsaasti vettä.
 Käännyttävä lääkärin puoleen oireiden jatkuessa.
- **4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**
 Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**
 Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

- **5.1 Sammutusaineet**
- **Sopivat sammutusaineet**
 CO₂, kuivakemikaalisammutin tai vesisuihku. Suuremmat palot torjutaan vesisuihkulla tai alkoholeja kestäväällä vaahdolla.
- **Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet** Täysi vesisuihku.
- **5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
 Fosforioksidit (PxOy)
 Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi
- **5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
- **Erikoinen suojavarustus:** Käytettävä ulkoilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

(jatkuu sivulla 3)

FI

Kauppanimike: SR20 Support

(jatkuu sivulla 2)

- **Lisätiedot** Saastunut sammutusvesi on kerättävä erikseen, sitä ei saa päästää viemäristöön.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

- **6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Välttävää pölyn muodostumista.
Välttävää pölyn hengittämistä.
Välttävää kosketusta silmiin.
- **6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:**
Estettävä pääsy viemäreihin/pintavesiin/pohjaveteen.
Pääsystä viemäreihin tai vesitöihin on ilmoitettava asianomaiselle virastolle.
- **6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:**
Ottettava talteen mekaanisesti.
Talteenotettu aine hävitetään määräysten mukaisesti.
- **6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.
Henkilökohtaista suojavarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.
Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

- **7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Välttävää pölyämistä.
Muodostuvaa pölyä/savua ei saa hengittää.
Varottava kemikaalin joutumista silmiin.
Ottakaa huomioon HTP:n ja/tai muut rajaarvot.
Välttävää kosketusta kuumaan tuotteseen.
- **Palo- ja räjähdysuojaohjeet:** Erikoistoimenpiteitä ei tarvita.
- **7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
· **Varastointi:**
· **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:** Huomatkaa vesioikeuden määräykset.
· **Yhteisvarastointiohjeet:** Ei tarvita.
· **Lisätietoja varastointiehtoihin**
Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.
Astiat säilytettävä hyvin tuuletetuissa tiloissa.
- **7.3 Erityinen loppukäyttö** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

- **Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** Ei muita tietoja, ks. kohta 7.

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

- **Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**

115-86-6 trifenyylifosfaatti

HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 6 mg/m ³ Pitkäaikaisarvo: 3 mg/m ³
----------	--

- **Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteluihin.
- **8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
· **Henkilökohtainen suojavarustus:**
· **Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:**
Pölyä/savua/sumua ei saa hengittää.
Välttävää kosketusta silmiin.

(jatkuu sivulla 4)

FI

Kauppanimike: SR20 Support

(jatkuu sivulla 3)

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

· Hengityssuoja: I

Jos HTP:t ja muut rajaarvot otetaan aina varmasti huomioon normaalisesti ei tarvita erikoisia toimia.

· Käsisuojus: I

Kemikaalinsuojakäsineet eivät ole pakolliset

Kuumuudelta suojaavat käsineet kun kuuma/sulanut tuote käsitellään.

· Silmäsuojus: I Suojalasit**· Kehosuojus: Lämpöä kestävä suojavaatetus kun kuuma/sulanut tuote käsitellään.****KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet****· 9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****· Yleiset ohjeet****· Olomuoto:**

Muoto: I kiinteä

Väri: I tumman ruskea

· Haju: I hapahko

· Hajukynnys: ei määrätty

· pH-arvo: ei voida käyttää

· Tilanmuutos

Sulamispiste/sulamisaalue: ei voida käyttää

Kiehumispiste/kiehumisaalue: ei voida käyttää

· Leimahduspiste: > 427°C

· Syttyvyys (kiinteä, kaasumainen): ei määrätty

· Syttymislämpötila: ei määrätty

· Hajaantumislämpötila: ei määrätty

· Itsesytyvyys: Tuote ei ole itsestään syttyvä.

· Räjähdyksvaara: Tuote ei ole räjähdysvaarallinen.

· Räjähdyksrajat:

alempi: ei määrätty

ylempi: ei määrätty

· Syttymistä edistävät ominaisuudet ei voida käyttää

· Höyrypaine: ei määrätty

· Tiheys 20°C lämpötilassa: 1,25 g/cm³

· Liukenevuus/sekoituvuus

veteen: liukenematon

· Viskositeetti:

dynaaminen: ei voida käyttää

kinemaattinen: ei voida käyttää

· 9.2 Muut tiedot Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus**· 10.1 Reaktiivisuus****· 10.2 Kemiallinen stabiilisuus****· Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:**

Lämpötila yli 300 °C

Ei hajaantumista määräystenmukaisessa varastoinnissa ja käsittelyssä.

(jatkuu sivulla 5)

FI

Kauppanimike: SR20 Support

(jatkuu sivulla 4)

- **10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus** Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- **10.4 Vältettävät olosuhteet** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:**
 - Vahvoja hapettimia
 - Alkalit (lippeet)
- **10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:**
 - Fosforioksidit (esim. P₂O₅)
 - Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- **11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
- **Akuutti myrkyllisyys:**

- **Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:**

115-86-6 trifenyylifosfaatti

Oraali	LD50	1300 mg/kg (hiiri)
		3800 mg/kg (rotta)
Dermaali	LD50	> 7900 mg/kg (kaniini)

- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**
- **iholla:** Mekaanisen ärsytyksen vaara pölyhiukkasilla.
- **silmiin:** Mekaanisen ärsytyksen vaara pölyhiukkasilla.
- **Herkistyminen:** Tiedossa ei ole herkistävää vaikutusta.
- **Toksikologia lisätietoja:**
 - Asianmukaisessa käsittelyssä ja määräystenmukaisessa käytössä tuotteella ei kokemuksemme ja käytössäolevien tietojen mukaan ole terveydelle haitallisia vaikutuksia.
- **CMR-vaikutukset eli syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat ja lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset** According to present knowledge no CMR-effects known.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

- **12.1 Myrkyllisyys**

- **Vesimyrkyllisyys:**

115-86-6 trifenyylifosfaatti

EC50/48 h	1,35 mg/l (daphnia magna)
LC50/96 h	0,36 mg/l (kirjolohi (onchorhyncus mykiss))

- **12.2 Pysyvyys ja hajoavuus** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.3 Biokertyvyys** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.4 Liikkuvuus maaperässä** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Ekologisia lisätietoja:**
- **Yleisohjeita:** Vesistövaarallisuusluokka 2 (Oma luokitus): vesistöä vaarantava.
- **12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- **PBT:** Ei voida käyttää.
- **vPvB:** Ei voida käyttää.
- **12.6 Muut haitalliset vaikutukset** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

- **13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
- **Suositus:** Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.
- **Euroopan jäteluetteloon**
 - Jättekoodinumero Euroopan jäteluettelon mukaisesti riippuu jätteen syntypaikasta ja prosessista.

(jatkuu sivulla 6)

FI

Kauppanimike: SR20 Support

(jatkuu sivulla 5)

- **Puhdistamattomat pakkaukset:**
- **Suositus:** Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

<ul style="list-style-type: none"> · 14.1 UN-numero · ADR, IMDG, IATA 	UN3077
<ul style="list-style-type: none"> · 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi · ADR · IMDG · IATA 	UN 3077 YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN AINE, KIINTEÄ, N.O.S. (trifenyylifosfaatti) ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Triphenyl phosphate), MARINE POLLUTANT ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Triphenyl phosphate)
<ul style="list-style-type: none"> · 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka · ADR <ul style="list-style-type: none"> · luokka · Lipuke 	9 (M7) Muut vaaralliset aineet ja esineet 9
<ul style="list-style-type: none"> · IMDG, IATA <ul style="list-style-type: none"> · Class · Label 	9 Miscellaneous dangerous substances and articles. 9
<ul style="list-style-type: none"> · 14.4 Pakkausryhmä · ADR, IMDG, IATA 	III
<ul style="list-style-type: none"> · 14.5 Ympäristövaarat: · Marine pollutant: · Erityistä merkintää (ADR): · Erityistä merkintää (IATA): 	Kyllä Symboli (kala ja puu) Symboli (kala ja puu) Symboli (kala ja puu)
<ul style="list-style-type: none"> · 14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle · Kemler-luku: · EMS-numero: 	Varoitus: Muut vaaralliset aineet ja esineet 90 F-A,S-F
<ul style="list-style-type: none"> · 14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti 	Ei voida käyttää.
<ul style="list-style-type: none"> · Kuljetus/lisätietoja: · ADR · Poikkeusmäärät (EQ): · Rajoitetut määrät (LQ) · Kuljetuskategoria 	EI 5 kg 3

(jatkuu sivulla 7)

FI

Kauppanimike: SR20 Support

(jatkuu sivulla 6)

· Tunnelirajoituskoodi:	E
· UN "Model Regulation":	UN3077, YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN AINE, KIINTEÄ, N.O.S. (trifenyylifosfaatti), 9, III

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

- **15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
- **Kansalliset määräykset:**
- **Työskenteleyä rajoittavat huomautukset:** Huomioitava nuorisoa koskevat työrajoitukset.
- **Häiriömääräykset:** Ottakaa huomioon vähimmäismäärät direktiivin 96/82/EY mukaisesti.
- **Vesivaarallisuusluokka:** WGK 2 (Oma luokitus): vettä vaarantava.
- **15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi:** Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

· Asiaankuuluvat lausekkeet

Tässä on/ovat vain aineosan/osien R-lauseke/lausekkeet mutta EI valmisteen loukitus.

H302 Haitallista nieltynä.

H400 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

H410 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

· Näyttelyalue ohjelehti:

C.S.B. GmbH

Phone: ++49-2151 - 652086-0

Parkstrasse 29

Fax: ++49-2151 - 652086-9

D-47829 Krefeld

· Lyhenteet ja lyhytnimet:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

FI